

ROOMSCH-KATHOLIEKE VOLKSPARTIJ.

Bestuur: Mr. P. M. Arts, Spoorlaan 88, Tilburg, Voorzitter; J. Houtsma, J. van Galenstraat 58, Zwolle, Secretaris; W. C. Setteur, Adriaanstraat 18, Utrecht, Penningmeester; P. M. Beyerbergen van Henegouwen, Amsterdam, 2e Secretaris; Fel. Donders, Tilburg, 2e Voorzitter.

Beginselprogram.**INLEIDING.**

De R.K. Volkspartij beschouwt den arbeid in al zijn onderscheiden vormen als de voornaamste oorzaak van het welvaren der Staatsgemeenschap en erkent mitsdien de rechten van den arbeid onder de eerste en voornaamste, waaraan de Staat zijn aandacht heeft te wijden.

De partij acht, in overeenstemming met de R. K. beginselen, den privaats eigendom als nuttig en noodzakelijk voor een ordelijke samenleving, doch vermeent, dat aan de bezitters van dien eigendom zoodanige verplichtingen behooren te worden opgelegd, dat de vruchten van het bezit mede strekken tot verhooging van het algemeen welzijn, volgens de Christelijke gerechtigheid.

Zij acht de huidige economische politiek niet met deze gerechtigheid in overeenstemming, voornamelijk te weten in de volgende punten:

A. FINANCIËN.

De R. K. V. P. constateert, dat niet of niet intensief genoeg wordt bestreden het kapitalistische stelsel, waaronder de samenleving gebukt gaat, voornamelijk wat betreft de uitwassen in den vorm van geld- en kapitaalrente.

B. SOCIALE AANGELEGENHEDEN.

De R. K. V. P. stelt vast, dat zij is teleurgesteld in het streven naar doorvoering van de beginselen, neergelegd in de Encycliek „Rerum Novarum”, en inzonderheid wat betreft het brengen van de arbeidende bevolking op de plaats, die haar krachtens haar waarde voor de gemeenschap toekomt.

C. HANDEL.

De R. K. Volkspartij, den productieven arbeid als voornaamste oorzaak van het welvaren der staatsgemeenschap erkennende, wenscht echter den handeldrijvenden en neringdoenden middenstand te helpen, o. a. door het bestrijden der oneerlijke concurrentie.

D. DEFENSIE.

De R. K. V. P. betreurt de onvoldoende bestrijding van uitgaven voor militaire doeleinden zonder of met twijfelachtig nut, alsmede de onbillijke verdeling der militaire lasten over personen en bezit.

E. GODSDIENST.

De R. K. V. P. betreurt de houding der R. K. Staatspartij bij de jongste grondwetsherziening inzake het processieverbod.

F. ORGANISATIE.

De R. K. V. P. acht het niet mogelijk in de R. K. Staatspartij haar doel te bereiken, omdat als regel wel in zaken van zuiver godsdienstig-zedelijken aard, doch niet in sociaal-economische zaken vertrouwen kan worden gesteld in personen, die mede (in de praktijk in hoofdzaak) door maatschappelijke tegenstanders worden gekozen.

De R. K. V. P. stelt als haar doel de doorvoering van het volgende

PROGRAM.**A. FINANCIËN.**

1. Geleidelijke verlaging van den rentevoet van staatsleeningen.
2. Bevordering zoowel van rentelooze leeningen als heffingen ineens voor nood-

zakelijke verschaffing van geld aan den Staat, voor zooverre daarin niet op andere wijze kan worden voorzien.

3. Bevordering van maatregelen, welke leiden tot algeheele afschaffing van rente voor het uitleenen van geld of goed.
4. Reorganisatie van het Bank- en Verzekeringswezen, waarbij de baten ten voordeele van de gemeenschap komen.
5. Afschaffing van de progressie in de belastingen, zoodra alle inkomsten uit bezit is vervangen door inkomsten uit arbeid.
6. Vrijstelling van belasting van een som ter hoogte van het bedrag, noodig voor een behoorlijk levensonderhoud.
7. Afschaffing van indirecte belastingen op alles, wat niet tot weelde-artikelen kan worden gerekend.
8. Krachtige financiële steun voor instellingen van algemeen nut en liefdadigheid.
9. Vervanging van het Banderollensysteem door heffing van een invoerrecht op ruwe tabak volgens factuurwaarden.
10. Zeer strenge maatregelen ter bestrijding van belasting-ontduiking, vooral wat betreft het vermogen en de inkomsten van vermogen.

B. SOCIALE AANGELEGENHEDEN.

1. Treffen van alle maatregelen, welke leiden tot, of bevorderlijk zijn aan, een verdeling van de geestelijke en stoffelijke goederen der gemeenschap, in overeenstemming met het bepaalde in de Encycliek „Rerum Novarum”.
2. Spoedige instelling van een wettelijke regeling der verhoudingen in de bedrijven, waarbij volle medezeggenschap wordt verzekerd aan alle betrokken partijen.
3. Onverwijld toepassing van art. 19bis van de Grondwet, waardoor de mogelijkheid wordt geopend tot het invoeren van publiekrechtelijke lichamen.
4. Instelling van een lichaam met verordenende bevoegdheid ter verzorging der sociale wetgeving (Sociale Kamer).
5. Bevordering van sociale verzekeringen, verzorging en verzorging bij ziekte, ongevallen, invaliditeit, ouderdom, werkeloosheid en moederschap. Bij tekortschietsing van het particulier initiatief, regeling door den Staat.
6. Verbod van arbeid van gehuwde vrouwen buiten het huisgezin of eigen onderneming en het uitvaardigen van strengere bepalingen tegen huis-industrie.
7. Maatregelen ter vergemakkelijking van het verkrijgen van eigen bezit in den vorm van eigen huis en grond.
8. Uitvoeren van productieve werken ter bestrijding van werkeloosheid, wanneer en in zooverre het particulier initiatief daarin te kort schiet.
9. Bijzondere zorg voor de groote gezinnen vooral ten opzichte van huisvesting.
10. Steun aan instellingen, welke de beroepskeuze leiden en vergemakkelijken.
11. Verzorging van de rechten van de dienstbaren in huis.

C. INDUSTRIE EN HANDEL.

1. Bevordering van die productie, welke gericht is op de bevrediging van de behoefte der gemeenschap, in verhouding tot de belangrijkheid dier behoeften.
2. Bevordering van middelen en maatregelen, welken den weg van producent tot consument verkorten.

D. DEFENSIE.

1. Beperking van militaire lasten tot het strikt noodzakelijke, ter bescherming van de binnenlandsche orde en veiligheid en ter vervulling van internationale verplichtingen, indien mogelijk door een beroepsleger, en bevordering van de vredesgedachte, gelijk is aangegeven door Pius XI.
2. Uiterste beperking van de persoonlijke lasten voor militaire doeleinden.
3. Behartiging van de zedelijke belangen der militairen.
4. Bestrijding der onkosten voor militaire doeleinden in hoofdzaak uit inkomsten, te verkrijgen door vermogensbelasting.

E. GODSDIENST.

1. Volledige vrijheid van uitoefening van openbare godsdienst-oefeningen, ook ten aanzien van het houden van processies langs den openbaren weg.
2. Handhaving van de betrekkingen met den H. Stoel.
3. Bevordering van den invloed van den H. Stoel in den Volkerenbond.
4. Praktische doorvoering van de vrijheid der H. Kerk in haar missie-arbeid, met name in de koloniën, onder meer door intrekking van art. 123 van het regeerings-reglement.

F. ONDERWIJS.

1. Verbetering van het onderwijs, o.a. door het tenietdoen der jongste wettelijke onderwijs-verslechteringen.
2. Uitbreiding en verbetering van het ambacht-, vak- en landbouw-onderwijs.
3. Bevordering van instellingen, welke de opvoeding der jeugd en rijpere jeugd, ook de godsdienstige en zedelijke opvoeding, behartigen.
4. Uitbreiding der mogelijkheid tot universitaire studiën, zoodat iedere be- gaafde daarvan gebruik kan maken.
5. Volledige gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs in al zijn onder- deelen, eventueel zonder uitbreiding van het aantal Hoogescholen.
6. Uitbreiding van den progressieven vorm van schoolgeldheffing bij het mid- delbaar en hooger onderwijs.

G. KOLONIËN.

1. Bevordering der staatkundige en finantieele zelfstandigheid der daartoe in aanmerking komende deelen van het Rijk buiten Europa.
2. Krachtige bescherming van de inlanders tegen uitbuiting in elken vorm.
3. Bevordering en ontwikkeling van de inlandsche nijverheid.
4. Verbetering van het onderwijs naar behoefte der bevolking.
5. Bevordering van de Zedelijkheidswetgeving.

H. JUSTITIE.

1. Herziening van de wetgeving op de Naaml. Vennootschappen. Verzwaring der verantwoordelijkheid van directeuren en commissarissen. Opvoering der mini- mum storting op aandeelen. Beperkende bepalingen ten opzichte van obligatieve leeningen, een een ander zoolang de rente niet is afgeschaft.
2. Regeling der rechtspositie van Overheidspersoneel, waar mogelijk ten voorbeeld aan particulieren.
3. Opheffing der huwelijksverboden voor landsdienaren. Afschaffing van art. 449 Str. en 136 B.W.
4. Voorkoming van verdere huuropdrijving.
5. Uitbreiding van de wettelijke regelingen voor het verkeer tot alle middelen ten dienste van het publiek.

I. LANDBOUW.

1. Wettelijke bescherming van de belangen der pachters en klein-grondbezit- ters.
2. Afschaffing van alle zakelijke rechten, welke den pachter en klein-grondbe- zitter bij de uitoefening van zijn bedrijf in het landgebruik bekorten.
3. Bevordering van den kleinen boerenstand door steun ter verkrijging van klein eigendom aan grond en opstal.

Werkprogram 1929.**ALGEMEENE INLEIDING.**

Herstel van het Parlementair stelsel door samenwerking van die Parlementaire gr. open, welke eene Democratische meerderheid kunnen vormen, met inachtne- ming van de in het Program genoemde Katholieke desiderata en de volgende punten:

1. Herstel van het Gezantschap bij den H. Stoel.
2. Bevordering van den Missie-arbeid, onder meer door schrapping van Art. 177 van het Regeerings-Reglement van Ned.-Indië.
3. Wegneming van de belemmeringen van de Processievrijheid.
4. Wettelijke regeling tot bestrijding van opdrijving van accijnzen der eerste levensbehoeften. Tegemoetkoming aan groote gezinnen. Vermindering van indirec- te belastingen.
5. Wettelijke regeling van een Algemeen Kindertoelagfonds.
6. Herstel van het Bezoldigingsbesluit 1920.
7. Reorganisatie van de Arbeids-inspectie. Herstel en uitbreiding der Sociale Wetgeving, waarbij handhaving en doorvoering van de Arbeidswet 1919, ook voor Hotel- en Café-Restaurantpersoneel, Winkel- en Kantoorbedienden, voor Transportarbeiders en voor personen werkzaam in het Amusementsbedrijf.
8. Bevordering van Medezeggenschap van de werknemers in de bedrijven. Uit- breiding van de Arbeidsgeschillenwet.
9. Verlaging der huren van woningen met Overheidssteun gebouwd.
10. Wettelijke regeling van het recht op vacatie.
11. Actieve welvaartspolitiek o. a. door productieve werkverschaffing tegen behoorlijk loon.
12. Beschermende maatregelen voor den Middenstand. Bevordering van de Nationale Industrie.
13. Bevordering van het verkrijgen in eigendom van woning, land en opstal.
14. Afschaffing van den Dienstdwang. Bevordering van Nationale Ontwape- ning.
15. Regeling van de rechtspositie van het Overheidspersoneel.
16. Verhooging van pensioenen der oud-gepensioneerden.
17. Invoering Landbouwarbeidswet. Zoo spoedig mogelijke invoering der Ziektewet, waarbij de uitvoering niet berust bij Fabrieksziekenkassen.
18. Centralisatie van het Onderwijs in Nederland en doorvoering van de gelijk- stelling van het Openbaar en Bijzonder onderwijs, ook in onze gebiedsdeelen buiten Europa.
19. Uitbreiding en verbetering van het Nijverheids- en Landbouwonderwijs.
20. Krachtige maatregelen voor den economischen bloei van Suriname.
21. Invoering van Premievrij Staatspensioen.
22. Herziening van de Wetgeving op het Pachtcontract.
23. Ruimere uitvoering van de Zuiderzee-steunwet.
24. Bevordering van den volksinvloed door vertegenwoordiging ook van den H. Stoel bij den Volkenbond.

SOC.-DEM. ARBEIDERSPARTIJ IN NEDERLAND.

(Als rechtspersoon erkend bij K. B. van 22 Sept. 1897, n°. 25; wijziging statuten goedgekeurd bij K. B. van 28 Sept. 1918, n°. 84 en bij Kon. Besl. van 12 Febr. 1926, no. 23).

Partijbestuur: J. Oudegeest, Amsterdam, Voorzitter; C. Woudenberg, Amster- dam, Partij-Secretaris-Penningm.; Mw. Mr. E. Ribbius-Peletier, Amsterdam, Secretaresse, speciaal belast met de vrouwenpropaganda; E. Boekman, Amster- dam; A. B. Kleerekoper, Amsterdam; J. W. Matthijssen, Amsterdam, deze zes leden vormen het Dagelijksch Bestuur; J. W. Albarda, Den Haag; J. E. Stokvis, Den Haag; Mr. D. A. v. Eck, Leiden; Mw. Suze Groeneweg, Rotterdam; Mr. J. E. W. Duys, Den Haag; W. H. Vliegen, Den Haag; Dr. F. M. Wibaut, Amsterdam; W. Drees, Den Haag.

Het Partijsecretariaat is gevestigd te Amsterdam, Tesselschadestr. 31, telefoon 82947.